

SEPTEMBER
1 P. Marija Tolst. +
2 S. Stefan. kralj
3 N. 14. pobnik
4 P. Dan dela
5 T. Lavrencij ošak
6 S. Maron. opat
7 C. Recina
8 P. Mali Šmarnen +
9 S. Pator. Klaver
10 N. 15. pobnik
11 P. Protus
12 T. Ime Marije
13 S. Notburga
14 C. Povih. sv. Križa
15 P. Mati 7. žal. +

STEV. (NO.) 177.

CHICAGO, ILL., PETEK, 15. SEPTEMBRA — FRIDA Y, SEPTEMBER 15, 1939

LETNIK (VOL.) XLVIII.

POLJSKA ZACELA Z USPEŠNIMI PROTINAPADI

Preokret vojne sreče na vidiku

Dosedanji potek vojne dokaj podoben dogodkom v 1914. — Pričakuje se, da bo nastopilo zdaj drugo "poglavje" vojne, ki bo preokrenilo vojno srečo Nemčije.

London, Anglija. — Dosedanji, začetni potek vojne, kakor trdijo opazovalci, teče skoraj popolnoma vzporedno po svoji podobnosti z dogodki ob začetku zadnje svetovne vojne, v avgusta 1914. Kakor točasno, je tudi tedaj nemška armada z vso vihravostjo vdrila v sosednjo slabejšo državo. Razlika je le ta, da je v sedanjem slučaju ta država Poljska, tedaj pa je bila Belgija. Sličnost je tudi v tem, da je bila v obeh slučajih Nemčija zmagovita; tedaj je zasedla Belgijo, zdaj skoraj polovico Poljske. Napoveduje se zdaj, da se bo podobnost nadaljevala in, da se bo začelo zdaj nekako drugo poglavje vojne, namreč, da se bo vojna sreča preokrenila: Uspešnemu "bliskovitemu napadu" Nemčije na Belgijo se je tedaj kmalu napravil konec in enako se bo skrhal zdaj pritisk na Poljsko. Začetek tega preokreta, pravi, je že na vidiku. Prvo znamenje je v tem, da je poljska armada, ki je bila doslej le v obrambni in po večini na umiku, pričela izvajati tudi protinapade. Tak protinapad, kakor poročajo radio vesti iz Varšave, je bil izvršen pri mestu Lodz, in sicer s takim uspehom, da so Poljaki ne samo vzeli to mesto nazaj, marveč obenem prisilili Nemce k znatnemu nadaljnemu umiku. To je bil prvi poraz, ki so ga nazivji doživeli na vzhodni fronti. Istočasno se je ojačil

Gospodarski pritisk na zivje na Balkan

Budapest. Ogrska. — Na države jugovzhodne Evrope izvaja nazisjska Nemčija točasno strahoviti gospodarski pritisk. Smatra namreč te države za nekako svojo naravno zakladnico, ki jo morajo, hočeš, ali nočeš, zalagati z živili in drugimi potrebščinami. Kot posledica tega pritiska je strah, da se utegnejo te države končno vendarle zaplesti v vojno, dasi se na vse kriplje trudijo, da ostanejo nevtralne. Nemčija nastopa proti njim na svojevtrsten način. Enostavno jim pošlje naročilo za blago, ki ga potrebuje, toda, kako bo za blago plačala, o tem se nič točneje ne izrazi in prepusti zadevo domnevanju, da bo plačala enkrat pozneje, kadar bo pač mogla. Doslej je Nemčija trgovala s temi državami na podlagi izmenjavanja blaga; od njih je dobivala živila in surovine, v zameno pa jim je dajala orožje in razne stroje. Toda zdaj potrebuje ona sama vse orožje, kar ga

Chicago, Ill. — S parnikom Arondora Star se je pripeljal semkaj iz Evrope zadnji tork chicaški škof Bernard J. Sheil, ki je bil v Rimu v avdienci pri papežu Piju. Poleg drugih potnikov je prišel s tem parnikom tudi John R. Palandech, lastnik znane oglavne tvrdke v Chicagi, ter njegova soproga.

NEMŠKA VLADA ZAPLENILA GUMIJ

Berlin, Nemčija. — V Nemčiji sploh ne bo več mogoče, voziti po 20. septembru avtomobila v privatnih rokah. V tork zvečer je namreč vlada izdala povelje, s katerim se morajo oddati državi vsi gumijasti obroči, rabljeni in nerabljeni. Ustanovljene so posebne postaje, na katere mora vsak lastnik prinesiti to blago. Osebe, ki jim bo dovoljeno v prav izrednih slučajih, obdržati obroče, bodo imele po omenjenem dnevu kljub temu velike ovire pri vožnji avtomobila. Za vsak nakup gasolina bodo morale dobiti posebno dovoljenje in enako tudi za vsak avtomobilski del, ki ga bodo hotele premeniti.

KRIŽEM SVETA

— Bruselj, Belgija. — Tukajšnja vlada je izdala odredbo, s katero se prepoveduje vsako izvažanje živil iz države. Vsa tozadevna dovoljenja so razveljavljena, in sicer zaradi blokade od strani Anglije in Nemčije.
— Algeciras, Španija. — Kakor cenijo španske oblasti, se je okrog 7000 oseb različnih narodnosti umaknilo iz Francije skozi tukajšnje mesto in skozi Gibraltar ter odpotovalo v Ceuto in Tangier v severni Afriki.
— Hongkong. — Poročila iz srednje Kitajske govore, da so japonski aeroplani izvršili začetkom tedna zračni napad na mesto Lučov, pri čemer je bilo ubitih do 600 oseb in požganega ena tretjina mesta.

TEŽEK DAVEK ZA FRANCOŠKE CIVILISTE

Pariz, Francija. — V Franciji je v veljavi davek, ki ga je vlada odobrila pred nekaj dnevi, kateri mora biti obetno breme za tiste, ki jih prizadene. Naložen je na vse moške v starosti od 18. do 49. leta, kateri niso bili poklicani v vojaško službo, in znaša 15 odstotkov njih plače in drugih dohodkov. S tem denarjem se bodo oskrbovale tiste družine, katerih očetje, oziroma drugi, ki so doslej skrbeli za nje, so v vojakih.

ŠKOF SREČNO PRISPTEL IZ EVROPE

New York, N. Y. — S parnikom Arondora Star se je pripeljal semkaj iz Evrope zadnji tork chicaški škof Bernard J. Sheil, ki je bil v Rimu v avdienci pri papežu Piju. Poleg drugih potnikov je prišel s tem parnikom tudi John R. Palandech, lastnik znane oglavne tvrdke v Chicagi, ter njegova soproga.

Kongres sklican k zasedanju

Na poziv predsednika Roosevelta se sestane kongres k izrednemu zasedanju 21. septembra. — Na programu bo brez dvoma vprašanje nevtralnostnega zakona, ali naj se ta preklic, ali obdrži.

VOJNI USPEH FRANCOZOV

Dosegli mesto Saarbruecken. — Angleži na fronti.

Pariz, Francija. — Na francosko-nemški fronti se nadaljujejo te dni bitke na ozemlju, ki leži med obema utrjenima obrambnima linijama, Maginotovo in Siegfriedovo. Pri tem dosega francoska armada nadaljnje uspehe ter je dosegla že važno industrijsko mesto Saarbruecken, ki leži v Posaarju. V sredo se je objavilo, da so ta dan prispeli na fronto tudi prvi oddelki angleške armade, ter, da je v teku rekrutiranje posebne poljske armade v Franciji.

MRS. JENNIE TERSELICH UMRLA

Chicago, Ill. — V četrtek jutro 14. sept. je preminula chicaški rojakom in mnogim drugim po Ameriki dobro poznana Mrs. Jennie Terselich, rojena Krek, rodom iz Selc nad Škofjo Loko na Gorenjskem. V Ameriko je dospela leta 1907. in bivala ves čas v Chicago. Tu zapuščala žalujočega soproga Mr. Johna Terselicha, lastnika trgovine za slaščice in mehkih pižac na 22. cesti, ter dva sina Johna in Antona ter hčerko Jennie. V stari domovini pa še živo mater in dva bratra in dve sestre. Pokojna Mrs. Terselich je bila zelo aktivna na društvenih poljih, posebno še pri društvu Kršč. žena in mater ter pri prireditvah župnije, kjer je vedno požrtvalno delovala. Naselbina in društva jo bodo hudo pogrešala. Zadnje čase je bila bolj rahlega zdravja, vendar je vršila hišna dela. V tork večer jo je zadel mrtvoud in se je nahajala v nezavesti do četrta jutra, ko je preminula ob 5. uri. Na mrtvaškem odru leži v Žefranovi kapeli na 1941 W. Cermak Rd. od kjer se bo vršil pogreb v ponedeljek dopoldne ob 10. uri v cerkev sv. Štefana in odtam na pokopališče. Žalujočemu soprogu, sinovom in hčerki naše globoko sožalje, pokojnici pa R. I. P.!

Washington, D. C. — Predsednik Roosevelt je to sredo izdal poziv kongresu, naj se sestane k izrednemu zasedanju, katero se bo otvorilo 21. septembra popoldne. Kot povod za zasedanje je po označbi predsednika ta, da bo kongres "sprejel neko poslanico eksekutivnega departamenta."

Dasi ni uradno nič določnejšega označeno, je vendar sigurno, da bo omenjena poslanica vsebovala predlog, naj se preklic sedanjih nevtralnostnih zakonov, po katerem je prepovedano Ameriki prodajati orožje državam, ki stoje v vojni.

Sigurno je, da je pričakovati vroče debate, predno se bo v kongresu dosegla kaka odločitev v tej zadevi. Ze zdaj obe stranki, namreč tista, ki zahteva preklic, in druga, ki hoče, da ostane sedanjí zakon v veljavi, vodite obsirno kampanjo med ljudstvom, da pridobite javno mnenje na svojo stran. Obe ste brez dvoma v svojem prizadevanju iskreni in zato ni obsojati niti ene, niti druge.

POLJSKA PROŠNJA NA RDEČI KRIZ

Chicago, Ill. — Na Ameriški Rdeči križ je prišla s Poljske prošnja za pomoč glede raznih zdravniških potrebščin in oblek za begunce, in glavni stan Ameriškega Rdečega križa je v ta namen odobril znesek \$50,000, kar se dobi seveda iz prostovoljnih prispevkov. Chicaška postojanka Rdečega križa je na 616 So. Michigan ave., kamor se lahko pošljejo prostovoljni darovi.

Iz Jugoslavije

Nenavadna nesreča na cesti med Poljčanami in Slovensko Bistrico, na tako imenovanem Križavniku. — Surov napad na bolnega človeka v Zagrebu. — Smrtna kosa. — Še druge novice iz domovine.

Hrast se je podrl
Slovenska Bistrica, 22. avg. — Včeraj popoldne se je pripetila nenavadna nesreča na cesti med Poljčanami in Slovensko Bistrico na tako imenovanem Križavniku. Ob tej cesti so podirali kmetje hraste. Prav, ko so izkopavali debel hrast ter so videli, da ne bodo mogli debela usmeriti tako, da bi padlo ob cesti, se je slišalo brnenje avtomobila. Nekdo izmed drvarjev je skočil s sekiro na cesto ter skušal avtomobil ustaviti. Pri tem je mahal s sekiro na vse pretege. Avtomobilist je te kretnje napadno razumel in je mislil, da ga hoče mož napasti. Zaradi tega je z vso silo pognal voz naprej. Nesreča je hotela, da je prav v tem trenutku zgrmel hrast na cesto in pokopal pod seboj avtomobil in vozača. Sien udarec je avtomobil razbil, tako da je popolnoma neraben, avtomobilist pa je hudo poškodovan. Iz Maribora je bil poklican reševalni avtomobil, ki je ponesrečenca prepeljal v sanatorij dr. Černiča. Vozač je ravnatelj ekspedientne tvrdke "Intex" iz Zagreba in se piše Mumč. Peljal se je iz Rogaske Slatine, kjer se nahaja na letovišču ter je bil namenjen v Maribor.

enkrat je patrona eksplodirala in ga močno ranila, da so ga morali odpeljati v ljubljansko bolnico.

Smrtna kosa
V Novem mestu v bolnišnici usmiljenih bratov v Kandiji je umrl Alojzij Zajc, zasebnik, art. poročnik v rezervi, doma iz Šmarjeških toplic. — V Mariboru je umrla Marija Terovšek, previtkarica stara 83 let. — V Sv. Križu pri Litiji je umrl Janez Kotar, posestnik, ključar župne cerkve, večletni občinski in šolski odbornik, odlikovan z zlato medaljo za obče zaslugе.

Huda nesreča
Ko se je peljal okrajni načelnik Dr. Kartin z avtom iz Rogaske Slatine v Šmarje, je sofer izgubil na nekem ovinku oblast nad avtom. Avtomobil je prekucnilo in ga dvakrat vrglo z vso silo čez cesto. Pri silnem sunku si je okrajni načelnik Dr. Kartin pri tem zlomil obe nogi. Drugim sopotnikom se ni ničesar pripetilo.

Z žganjem se je zastrupil
V vasi Mirkovecu pri Varaždinu sta bila v hiši Josipa Jerišča doma samo dva otroka, katerih starejši je bil star komaj šest let. Ta je začel stikati po omarah in slučajno naletel na steklenico žganja. Prišel je piti in popil je toliko, da je v nekaj urah v strašnih mukah izdihnil.

Zaradi bolezní
IZ Braslovce poročajo, da se je v vili "Kosovski," blizu grškega pristanišča obesil Franjo Vovšek, okrajni načelnik. Pokojnik je že dolgo let trpel zaradi bolezní v ušesih in poleg tega tudi na sru. Zaradi tega se je večkrat izrazil, da bo napravil konec trpljenju. Njegova soproga je pa naprosila nekega uradnika, da je vedno pazil nanj. Ko je pa najeti uradnik usodnega dne za trenutek zapustil bolnika, je ta izrabil priliko in se obesil.

V mlatilni stroj je padla
V Rucmančih so mlatili žito na velikem mlatilnem stroju. V stroj je polagala snope Ana Punderlova iz Rucmančev. Pri delu se ji je pa spodrsnilo in je padla v mlatilnico, ki jo je hudo poškodovala po vsem telesu.

Pod drevosom
V ljubljansko bolnico je bil pripeljan iz Segove vasi Lojze Benčina, ki je bil zaposlen pri Jištovi lesni industriji v Loškem potoku. Drevo se je namreč zrušilo nanj in ga močno poškodovalo.

Najnovije vesti najdete v dnevniku "Am. Slovincu"!

VOJNA OPRAVLJA SVOJE USPEŠNO DELO

Ena posledic vojne se vidi na gornji silki, ki predstavlja del nekega mesta, razdejanega od bomb. Slika je nemškega izvora in na zijski cenzor je navedel, da leži to mesto "nekje na Poljskem".

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891. Published by:

Izhaja vsak dan razun nedelj, ponedeljnikov in dnevoj po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiskajo: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Telephone: CANAL 5544

Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago Phone: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half a year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezna številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti poslani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številke v tednu je čas do četrtga dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Sadovi velike vere

Kako živo in pristno je bilo krščanstvo velike večine španskega naroda, to je nazorno dokazalo strahovito preganjanje, kateremu so bili izpostavljeni katoličani, predvsem duhovščina, za časa tamošnje boljše revolucije. To preganjanje je zavrnilo očitke zoper španski katolicizem, ki smo jih brali celo v takih listih, od katerih ne bi bili nikoli pričakovali take pristranske obsodbe. Zopet se je izkazalo, kar sta dognala sloveča francoska zgodovinarja Taine in Tocqueville, da je vsaka brezbožna revolucija duhovščino v svoje namene obrekovala in oklevetala, rogajoč se najočitnejši resnici. Besede, ki jih je zapisal Tocqueville o predrevolucionarni Franciji, da namreč po vsem katoliškem svetu ni bilo v tistem času bolj rodoljubnega, npravnstveno visokega in za verske vrednote gorečega klera, kakor v Franciji, veljajo gotovo tudi za špansko duhovščino, zakaj kakšen propal kler ne bi bil mogel pokazati tolikega junaškega idealizma, kakor ga je pokazala španska duhovščina za časa komaj minule velike preizkušnje. Na vsak način moremo zapisati o njej, kar je Taine v svojem velikem delu o sodobni Franciji napisal o francoski duhovščini za časa velikega prevrata: "Francoski kler, ki je imel le skromne dohodka in je delal med preprostim ljudstvom v najtežavnejših razmerah kar najbolj požrtvovalno, je svoj plemeniti značaj izkazal za časa krvavega preganjanja, ko je prostovoljno trpel za to, kar je bil vedno učil kot resnico. Kakor kristjani prvih vekov so se ti duhovniki pustili ropati, izgnati, zapreti, mučiti in ubijati in so pokazali toliko junaštva, da so končno oslabele roke njihovih rabljev; to je bilo mogoče le zato, ker so se zavedali, da so ljudstvu vedno dobro hoteli, ga ljubili in mu pomagali."

To je videl tudi eden izmed voditeljev španskega marksizma, profesor na univerzi v Madridu, don Andres Ovejera, ki je v zadnji številki znane katoliške revije "Razon y Fe" priobčil pismo, naslovljeno na njenega urednika jezuita p. Peiro:

"Ne moremo in ne smemo biti več neverni" — tako pravi med drugim ta bivši marksist v tem pismu — "zakaj mi vsi se moremo, kakor svoj čas apostol Tomaž, dotakniti rane, ki jo nosi Jezus od minule revolucije na svoji strani. Ob svitu plamenov, v katerih so zgrele naše cerkve, je bila ta resnica zapisana s krvjo mučencikov. Samo socialni nauk Cerkev vsebuje resnični blagor za delavce, čijih delo vrednoti prav samo krščanstvo, ki ga smatra za molitev rok, da bi bilo naše življenje vredno svojega božjega izvora. Vsi sodobni družabni problemi so rešeni v okrožnicah Leona XIII. in Pija XI. Moj napuh intelektualca je povzročil, da sem se dolgo let odmikal tem naukom. Sedaj pa hočem izpovedati pred obličjem tistih, ki so delili moje zmohte, da sem se vrnil k resnici, in to javno priznavam, kakor se spodobi za kristjana. Živeli smo, žejni socialne pravice, v katoliški deželi, ne da bi poznali odrselnega nauka Cerkev v odnošjih med človekom in človekom ter med človekom in družbo. Sedaj te nauke poznam in verujem vanje."

Pravijo, da je veliko ljudi, ki so kakor Ovejera verovali v socializem, pa se sedaj strinjajo z njim, da so bili v veliki zmoti. Mučeniška doba španskega katolicizma je rodila, kakor vidimo, zelo dragocene sadove trajne vrednosti, ki jih tudi najbolj pristransko protikrščansko časopisje ne bo moglo zasenčiti.

Viljem Hohenzollern, ki žaga drva v Doornu, se je že postaral. Morda ga nadomesti Hitler in z njim vred Dr. Goebels. Sicer so pa take počitnice, kakor jih uživa Viljem v Doornu predobro za take krvoloke, kakor je bil Viljem in kakoršen je zdaj Hitler. Taki ljudje, ki pahnejo cele narode v nesrečo in trpljenje, zaslužijo vse kaj drugega!

Podoba je, da je Kitajska s svojimi 400 milijoni le prevelik plen za Japonsko. Že Shaw je zapisal nekoč, da Japonci nikoli ne bodo Kitajske pojapončili, ampak zgodilo se bo obratno, da se bodo preje Japonci pokitajčili. Kitajcev je skoro osemkrat toliko kakor Japoncev in pogoltniti te, je vsekakor malo preveč tudi za japonski želodec.

Prihodnje leto bomo imeli v Združenih državah narodne volitve. Ker je izbruhnila vojna in če se bo vojna vlekla v nedogledni čas, bomo imeli vsled tega tudi vrlo viharne in napete volitve. Gesla za vojno in proti vojni, bodo imela mnogo opraviti pri volitvah.

Neki kartunist je naslikal Hitlerja kot roparskega kragulja, okrog katerega skačejo neprevidno mali palčki. Kragulj pa zgrabi zdaj enega, zdaj drugega in ga zabode s svojimi močnimi kremplji. Čez gore pa se mu bliža že jata vran, da ga preženo in ubijanje palčkov se ne bo nadaljevalo bogve kako dolgo. Dobro zadeto.

Našim slovenskim socialistom zgleda, da ni mnogo za dobro ime. Pred nekaj meseci jim je list A. D. jasno povedal kaj so in kaj so napravili s tistimi 60 tisoči, ki so jih izrekli iz žepov slovenskih delavcev v Ameriki z obljubovanjem, da ustanove v Jugoslaviji republiko. Pa ni bilo ne republike in z njeno idejo je šel tisti milijonski fond na počitnice. Slovenske delavce ni doslej še nihče tako prefrigan potegnjal za nos, kakor so jih rdeči bratci na Lawndale. Gospoda lepo molči. Z molkom pa pravijo, da se včasih resnici pritrudi!

V Ameriki imamo pričakovati od sedanje vojne v Evropi tudi le same zle posledice. Eno je gotovo, kar lahko pričakujemo vsi in to je draginja, ki bo začela naraščati. Gumij se je že dvignil nad 15% v ceni, svinec tudi in tudi življenjskim potrebščinam ne bo prizanehan. Čez pol leta bomo vsi čutili že težke posledice v tem oziru. Tako bo tepla vojna ves svet, tudi tiste, ki so nevtralni. Zraven je pa še vprašanje, koliko časa bomo mogli biti nevtralni?

O TEM IN ONEM IZ SOUTH CHICAGO

So. Chicago, Ill.

Lep, nepozaban večer smo imeli v soboto 2. septembra, ko je na povabilo obiskal našo naselbino č. g. Rev. Kazimir Zakrajšek, O.F.M., ki je malo prej prišel iz stare domovine, kot na nekak obisk sorodnikov in prijateljev, nekdanjih svojih faranov pri sv. Štefanu v Chicagu in vseh številnih znanih rojakov širom Združenih držav, zlasti pa, da prinese nam izseljencem pozdrave z naše rodne zemlje in pa da nam pove, kako je sedaj v domovini. — Shod, oziroma začetek programa je bil napovedan za osmo uro, pa kakor je že pri nas in menda tudi drugod navada, se je zavleklo za nekoliko pozneje. Ljudi se je nabralo precejšnje število, ki so z radovednostjo pričakovali napovedanega govornika Rev. K. Zakrajška. Program je otvoril Mr. M. Popovich s pozdravom na častnega gosta iz domovine nakar je nastopil zbor deklic, ki so zapele par domoljubnih pesmi, potem je mala Dorothy Novak, v prisrčni deklamaciji podala dragemu gostu iz domovine Rev. K. Zakrajšku lep šopek cvetja. Temu je sledil kratek govor in pozdrav Rev. M. Brkič, župnika pravoslavne cerkve sv. Mihaela Arhangelja na Commercial Ave., ki je izrazil svoje veselje, da mu je dano govoriti v slovenski dvorani ter da mu je čast biti med slovensko katoliško duhovščino. Prisrčno je pozdravil do-

šlega gosta iz domovine Rev. K. Zakrajška in mnogo zanimivega povedal. Izrazil se je, da obžaluje da ga slovensko ljudstvo ne bo mnogo razumelo, toda kakor se je videlo iz odobravanja in ploskanja, in kakor sem sam pozneje izvedel, so ga prav dobro razumeli.

Takoj ko je on skonal svoj govor, je nastopil težko pričakovani gost iz Domovine, Rev. K. Zakrajšek, pozdravljen z glasnim ploskanjem. Najprej je izročil pozdrav drage domovine Slovenije in cele združene Jugoslavije, ki smo ga z veseljem sprejeli, zlasti, ker smo vedeli, da prihaja naravnost iz domovine. Potem je Rev. K. Zakrajšek začel s svojim govorom, oziroma predavanjem o domovini, zlasti o Sloveniji. Zlaha so tekla besede govorniku, skoro prepotiho, kot studenček, ki je narahlo prižuborel na beli dan, oziraje se, v katero smer bi jo ubral, da bi bila njegova pot čim bolj koristna in izdatna poljam, travnikom in gozdovom, katere bo namaka, predno se njegova voda izlije v morje. — Tako nekako je začel govornik, kakor da nas vodi po zlati domovini. Videlo se je, kot da nam kaže domovino sedaj s tega, sedaj z onega hriba ali griča. Vso smo videli, Gorenjsko, Dolenjsko, Notranjsko, Stajersko, vso Belo in Suho krajino. Stopili smo k dragim bratom na Goriško, Kras in Tržaško ter Istro, kateri so brez svobode, brez pravic, dasi so prav toliko črtvovali za skupno domo-

vino Jugoslavijo kot bratje v Jugoslaviji. Dalje nas je govornik popeljal med brate na Koroško, kjer je tekla zibelka slovenstva, kjer si je slovenski kmet volil svoje kneze in vladarje ter jih vstoličeval na gosposvetskem polju. Potem nam je govornik pokazal celo Jugoslavijo, Hrvaško, kakor tudi Srbijo, da lahko rečemo, da smo v duhu videli celo domovino. — Ko smo se naužili tega, nas je govornik s svojim govorom peljal nazaj, za stoletja, ko so se naši predniki borili z divjim Turkom, ki je stoletja napadal naše kraje, vodil v sužnost slovenske mladence in dekleta in otroke. Povedal nam je, koliko je naš narod pretrpel v teh stoletjih, da je v resnici čudež, da je naš narod, tako majhen, še ostal in kljub temu stoletnemu zatiranju, lahko rečemo, da dandanes koraka vsopredno z drugimi kulturnimi narodi, ki so si v miru lahko vjevali svoje države in kulturo, medtem ko je naš narod krvavel. Zato, je povdarjal govornik, ne smejo ostati v pozabljenju med ameriškimi slovenskimi izseljenci. Četudi bo polagoma jezik slovenski med tukaj rojeno mladino zamrl, ta mladina ne sme nikoli pozabiti, odkod so prišli njihovi predniki, da so bili sinovi najmanjšega, toda najbolj junaškega naroda, ki je s svojo krvjo ohranil Evropi krščanstvo in kulturo. To, je povdarjal govornik, naj ve slovenska mladina v tujini in naj bo ponosna na svoje slovenske prednike.

Še mnogo drugega lepega nam je govornik povedal, česar pa ne morem tukaj navesti, saj bi zmanjkalo prostora v časopisu. Tudi ni treba, da bi bilo vse zapisano, saj bo ohranjeno v spominu poslušalcev dokler bodo živeli. — Zares, zanimivo je bilo vse, kar smo ta večer slišali. Častitamo č. g. Rev. K. Zakrajšku, za tako lepe besede in pa za njegovo trud, da se je potrudil k nam v So. Chicago. Hvala lepa in Bog plačaj; — Hvala tudi rojakom Srbom in njihovemu dušnemu pastirju, ki so se potrudili da so prišli k predavanju. Vsi skupaj smo pa dolžni hvaliti za vse kar smo ta večer slišali lepega o dragi Sloveniji Mr. M. Popovichu, ki je prvi sprožil misel, da bi se č. g. Fathra K. Zakrajška povabilo v So. Chicago. Hvala Mr. Popovichu v imenu vseh, ki so ta večer bili v dvorani!

Rad bi vam, cenjeni bralci, povedal kaj novic, toda se mi je dopis že preveč zavlekel in se bojim, da ne bo dovolj prostora. Le na kratko bom naznanil, da imajo članice društva Krščanskih žena in mater svoj zabavni večer v nedeljo 17. septembra in ste vsi povabljeni, da se ga udeležite. Prav lepe in zanimive nagrade vas čakajo tam, da bote zadovoljni odšli na svoje domove.

Da se poletje bliža koncu, to že menda občutite. Kdor si še ni preskrbel kurjave, si jo pripravljaj sedaj, da mu ne bo treba pozimi sedeti ob mrzli peči. Pa še nakaj drugega je.

Samo sedeti ob peči in dremiti, ni prav nič prijetno, če moriš pri tem samo slino požirati. Veliko bolj prijetno je če od časa do časa stisneš kozareček kalifornijčana, pa tudi, če je malo pomešan z Michigancem. Tudi na to je nekateri mislijo in — prav imajo. — Vojna je, to tudi vsi vemo. Različne misli prevladujejo med nami. Eni prerokujejo Hitlerjev propad, drugi njegovo zmago. Kdo ima prav, bo pokazala bodočnost. Vsi pa pravimo: Uboga, nesrečna Evropa, ki samo sebe uničuje!

Novinar

KAJ NOVEGA V DETROITU?

Detroit, Mich.

Ker se poročevalec tako porredko oglašja, sem se pa jaz namenila nekoliko poročati iz naše naselbine. — Tukajšnja podružnica št. 9. SZZ. prav dobro napreduje. Saj smo v zadnjih par mesecih sprejele precejšnje število novih članic. To je že veliko vredno, ker so pristopile samo mlada dekleta, katerih naloga bo, da bodo delovale v procvit društva, ko nas starih ustanoviteljic več ne bo med živimi. Ta dekleta so si ustanovile svoj dekliški vežbalni krožek. To se vam bodo kadetnje postavile. Naloga vseh članic pa je, da jih po svojih močeh kar je najboljšo podpiramo. Te mlade članice so se namenile, da bodo imele plesno zabavo in večerjo in to vse proti mali vstopnini 50c. To bo v soboto 16. septembra zvečer ob 8 uri. Igrala bo Vallencourt Family Orchestra. V soboto 16. septembra torej vsi v Slovenski delavski dom na zapadno stran mesta. Da bote tam vsi postreženi, vam jamči odbor.

Na obisku so bile tukaj iz Clevelanda Mrs. Albina Novak in kadetinja Mrs. Kure, ki sta nam dali mnogo dobrih navodil, za kar smo jim tudi hvaležne. Bog vas živi in pa hvala za obisk! — Na bolniški postelji se nahajajo Mrs. Frank Vihtelič in Mrs. Joseph Strubelj, katerim želimo, da bi čimprej okrevali.

Anna Potočnik

LISTNICA UPRAVNIŠTVA

Vsem tistim, ki zadnje dni vprašujejo, če vsled nastale vojne v Evropi še vedno redno posluje pošta med Jugoslavijo in Ameriko odgovarjamo, da posluje. Pošta se sicer nekoliko manj redno in nekoliko počasneje dostavlja iz razloga, ker so razni brzoparniki angleški, francoski in nemški odtegnjeni iz prometa, ker med imenovanimi tremi državami in narodi postoji vojna. Vozijo pa vedno še redno italijanski, portugalski in nekateri drugi parniki, kakor tudi nekateri francoski in angleški parniki. Prevažanje jugoslovanske pošte se zdaj vrši večinoma na italijanskih parnikih in deloma na francoskih. Dogoditi se zna, kar ni v času vojne nič novega, da bi se razne ničljatve kje na kak način zamešale in včasih tudi zgubile. Vendar, dokler je Jugoslavija

Dogodki med Slovenci po Ameriki

Društvo slavi 35 letnico obstanka

Waukegan, Ill. — Društvo Marije Pomagaj št. 79, KSKL, bo slavilo v nedeljo 22. oktobra 35 letnico svojega obstanka in že sedaj vali vsa sosednja društva in rojake iz domače in bližnjih naselbin, da jih ta dan posetijo.

Clevelandski bolniki

Cleveland, O. — Mnogi poznani cvetličar Mr. Ignacij Slapnik s St. Clair Ave. se je moral podati v St. Luke's bolnišnico, kjer so ga operirali in je operacija srečno prestal. — V mestni bolnišnici se pa nahajajo Mrs. A. Mac, katero stanje se je že precej izboljšalo.

Mr. in Mrs. Verbič pošiljata pozdrave iz Kalifornije

Los Angeles, Calif. — Lepo pozdrave vsem znancem in prijateljem v Jolietu in po vsej Ameriki pošiljata potoma Amer. Slovenca! — Mr. in Mrs. Joseph Verbič.

Nezgoda

Cleveland, O. — V mestni bolnišnici je morala Mrs. Mary Virant, s 70. ceste. Doma je nesrečno padla po stopnicah in si zlomila roko.

nevtralna, smatramo, da bo dostavljen pošte v notranjost njenih meja kolikor mogoče sigurno in zanesljivo. Včasih seveda po daljših in zakasnelih potih. Sicer pa pazite na naš list, ki bo svoje čitatelje o vsem tem sproti informiral. Istotako pošiljamo redno, kakor dosedaj naš list v Jugoslavijo.

NENAVADNO VREME

Chicago, Ill. — Poletna vročina se letos kar ne more posloviti. Nasprotno, še bolj pristiška, kakor je v poletnih mesecih samih. Tako je zadnji teden dosegla temperatura celih 100 stopinj, kar je bilo najvišje za celo letošnje leto. Koncem tedna se je nekoliko ohladilo, a ta teden je zopet pritisnil vroči veter od jugozapada in v torku pognal živo srebro na 94 stopinj v sredo pa celo na 98.

ARMOUR DRUŽBA ZAVRNILO POGAJANJA

Chicago, Ill. — Armour družba, ki lastuje tukajšnje klavnico, je zadnji ponedeljek zavrnila povabilo h konferenci, poslano ji od del. tajnice, Perkins, pri kateri se naj bi poravnal spor med njo in CIO unijo njenih delavcev. Predsednik družbe se je izrazil, da je brezpomembno iti na konferenco, ko družba že napreduje, kaj se bo zahtevalo od nje, namreč nekaj za njo nesprejemljivega.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA

TARZAN IN SLONOVI LJUDJE

(63)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

Upajoč, da dobi Tarzanovo naklonenost in kralj Alextar poslušal Tomosa ter poslal enega od vitezov svoje telesne straže, da ga pokliče v dvorano k dogovoru. Toda, komaj je vitez stopil iz dvorane na hodnik, se je srečal s Tarzanom, ki je dolgih korakov stopal proti dvorani, v kateri je bil kralj.

Vitez, videč Tarzana, je od strahu obstal in zapil: "Tukaj je Tarzan!" V tem je bil Tarzan že tudi v dvorani. Kralj se je naglo obrnil da bi zbežal, prav tako tudi Tomos, toda Tarzan je oba zagrabil. Niti eden vitezov kraljeve straže ni potegnil za meč, da bi branil kralja in Tomosa.

Kralj Alextar je pokleknil pred Tarzana in ga prosil, naj ga pusti živega ter mu obljubi prostost in se denarja povrh. "Jaz imam svojo prostost, denarja pa ne potrebujem," je odvrnil Tarzan. "Kaj pa hočeš, kaj boš napravil z menoj?" je v strahu ječjal kralj Alextar pred Tarzanom.

"Jaz ničesar," odvrne Tarzan. "Kaj bo pa napravilo tvoje ljudstvo s teboj, ni moja zadeva, toda če ne napravijo Thudosa za kralja, so bedaki." Tedaj je začela množica nazdravljati Thudosu, da je Alextar prebledel. V tej razburjenosti je naglo vstal, pograbil za meč in odskočil nazaj.

POZOR! Poglej na številke poleg naslova in imena. Ako ti je naravnost poškoda, obnovi jo in pomagaj listu!

RAZŠIRIMO "NOVI SVET" - KI ZIDA ČASTEN SPOMENIK AMERIŠKI SLOVENIJI!

Chicago, Illinois. Radi obilne zaposlenosti sem s tem člankom zakasnili cel teden. Upam pa, da nisem prepozven in da bom s tem dovolj pravočasno prispeval tudi jaz do bro besedo, za dobro stvar, ki gre pri zadevi razširjanja našega lepega slovenskega mesečnika "Novi Svet".

Tri leta bo zdaj, ko je vodstvo tiskovnega društva Edinost pri-

Leo Jurjovec

šlo v javnost z programom za ustanovitev tega mesečnika, katerega nalogo se je že takoj tedaj povdarilo, ki je, zbrati po možnosti zgodovino naših ameriških Slovencev. Ze tedaj mi je postala ta ideja takoj priljubljena. Kaj pa naj nam Slovincem v Ameriki sploh bo pri sreči, če ne naše lastno delo, če ne naša lastna zgodovina v tej zemlji. Vsak narod je ponosen na svojo zgodovino, pa bi ne bili mi ameriški Slovenci, ko smo vendar toliko doprinesli naših slovenskih naselbinah. Naši prvi pionirji pa so doprinesli naravnost heroične prispevke k skupnemu delu tu v Ameriki, ki so ga doprinesli helopoliti ljudje v tem novem svetu. Oziroma se samo gorim v Minnesoto, kjer so naši vrli slovenski misijonarji orali ledino civilizaciji in kulturi. Oziroma se gorim v Michigan. Kdo je širil tamkaj prvi kulturo in civilizacijo? Mar ne naši slovenski misijonarji? Ali ni bil to naš svetnik škof Baraga in za njim misijonarji Pirc in drugi? Dela teh naših odličnih pionirjev so za nas ameriške Slovence, posebno na se za našo tu rojeno generacijo naravnost dragocen narodni zaklad. To je bogastvo, velika dedščina, ki jo bo sprejela naša mladina od sedanje generacije in od naših vrlih pionirjev. Ko bodo naši sinovi prišli čez leta v bodočnosti na odlična mesta, v uplívne mestne, državne, okrajne in zvezne urade, bodo tamkaj lahko s ponosom poudarjali, da so potomci vrlih slovenskih pionirjev, ki so orali ledino civilizaciji in kulturi v tej deželi. Zdi se mi, da se ameriški Slovenci kar nekam premalo zavedamo vsega tega, kar imamo v naših tako odličnih slovenskih pionirjih.

Pa tudi tekem zadnjih petdeset let smo slovenski izseljenci ustvarili velika dela na kulturnem, gospodarskem in celo političnem polju te dežele. Slovenci v Ameriki smo imeli in imamo slovenske banke, slovenska stavbinska društva, podporne organizacije in društva, imamo od-

lična slovenska podjetja, trgovine, celo vrsto slovenskih dnevnikov, tednikov, mesečnikov in še marsikaj drugega. Ali vse to ne zasluži, da se ovekoveči kot delo slovenskih rok in slovenske požrtvovalnosti in pridnosti? Na vsak način. Zato, ko mi je pred tremi leti urednik N. S. pojasnil načrt in program družinskega mesečnika N. S., sem takoj že tedaj pritrldil da je ustanovitev take publikacije potrebna in sem radi tega se isti tudi pridružil kot ustanovnik. Od tedaj naprej zasledujem delo "N. S." in kakor jaz uživam, ko prebiram mesec za mesecem lepe zanimive opise naših naselbin in naših slovenskih družin po Ameriki, tako upam, da z užitkom berejo in zasledujejo ta list še tisoči drugih, ki ga bero po Ameriki. Le po tej poti naprej. Zbirajte zgodovino slovenskega naroda v Ameriki, da bo videla stara domovina, pa tudi naša nevesta Amerika, da je bil slovenski narod konstruktiven in delaven narod, ki ni bil v škodo deželi, ki ga je sprejela pod svojo streho, niti ni delal nikdar sramote svoji slovenski materi stari domovini.

Iz tega razloga apeliram tudi jaz na vsakega Slovenca in Slovenko, da to potrebno delo po svojih močeh podpira. Podpirate s tem, da se na ta list vsak, ki le more, naroči. Mesečnik ima tudi drugega zanimivega berila, ki je slehernemu v pouk in ko rjst ter zabavo. Stane pa samo dva dolarja na leto. S tem, da je še vsaka družina ali posameznik opisan, je samo vredno več, kakor enoletna naročnina. Letniki N. S. bodo čez čas radi dragocenih zgodovinskih podatkov iskani, kakor morda noben drug slovenski list med nami. Zato naj bi se ne obotavljala nobena slovenska družina in noben slovenski posameznik v Ameriki. Vsak se naj naroči. Posebno v tej kampanji, ko so poleg vse te velike važnosti, ki jih vrši "N. S." razpisane za nove naročnike tako lepe nagrade. Prijatelji, naročniki "N. S." podajte se vsak nekoliko v svoji okolici na agitacijo za nove naročnike in pridobili bomo listu potrebno število novih naročnikov, da bo listu mogoče izhajati v še bolj obsežnih izdajah in pridobiti mu še več dobrih sotrudnikov. K taki izboljšavi lahko vsak izmed nas malo pomaga s tem, da listu pridobi novega naročnika. Veliko veselje stori tudi vsak, če more, da list naroči svojim domačim in stari kraj. Poskusite, videli boste kako veseli ga bodo.

Upam, da bo vsak naročnik "Novega Sveta" storil kar v njegovi moči tekem te letošnje kampanje, pozdravljam vse čitatelje tega lista širom Amerike, posebno pa vse moje znance in prijatelje po zapadu in drugod.

LEO JURJOVEC,
gl. predsednik Zapradije Slovcv
Zveze in predsednik Slovenske posojilnice "Reliance" v Chicagu.

KAJ DAJE SPORAZUM HRVATOM?

Naslednja objava pove, koliko samostojnosti in pravic bo imela Hrvatska na podlagi sporazuma.

Bled, Jugoslavija. — Na podlagi sporazuma med belgrajsko vlado in Dr. Mačkom dobil Hrvatska naslednjo uredbo:

Cl. 1. Savska in primorska banovina, nadalje srezl Dubrovnik, Sid, Ilok, Brčko, Gradačac, Derventa, Travnik in Fojnica se spoji v skupno banovino pod imenom Banovina Hrvatska. Sedež banovine je v Zagrebu.

Cl. 2. V pristojnosti banovine Hrvatske se prenesejo posli kmetijstva, trgovine in industrije, šum in rudnikov, javnih del,

sociálne politike in narodnega zdravja, telesne vzgoje, pravosodja, prosvete in notranje uprave. Banovina Hrvatska bo pristojna za vse posle, ki spadajo po doslej veljavnih predpisih v pristojnost banovin.

Vsi ostali posli ostanejo v pristojnosti državnih oblasti na vsem ozemlju.

Isto tako ostanejo v pristojnosti državnih oblasti tudi posli, ki so posebnega pomena za splošne interese države in ki so:

1. Skrb za državno varnost,

KAJ POVZROČI STRAH

Kako razburjeni so žviri po evropskih mestih, dobro kaže gornja slika, ki je bila vzeta v Londonu na neki ulici, še predno se je vojna začela. Neki črn predmet je padel na cesto in nekdo je zaklical "Bombal" Tri ženske so se takoj spustile na tla; ena se je podolgnel vlegla, druga leži napol, dočim tretja še ni odločena, kaj naj napravi; za vsak slučaj pa je tudi ta padla na kolena.

zadevah iz pristojnosti banovine Hrvatske izvršujeta kralj in sabor skupaj.

Upravno oblast v zadevah iz pristojnosti Banovine Hrvatske izvršuje kralj preko bana.

Sodno oblast v Banovini Hrvatski izvršuje sodišče, ki izreka sodbe in sklepe v imenu kralja na podlagi zakona.

Cl. 5. Vsa pismena akta kraljeve oblasti v zadevah iz pristojnosti Banovine Hrvatske podpisuje ban, ki nosi odgovornost.

Cl. 6. Sabor tvorijo poslanci, ki jih voli narod svobodno s splošnim enakim neposrednim in tajnim glasovanjem s predstavnistvom manjšin. Prvi volilni red in poslovnik sabora se predpiše s kraljevo uredbo.

Cl. 7. Sabor se sklicuje s kraljevim ukazom ter zaseda v Zagrebu. Kralj ima pravo razpusta sabora, toda ukaz o razpustu mora vsebovati naredbo za nove volitve in novo sklicanje sabora. Ukaz o razpustu sabora soppodpisuje ban.

Cl. 8. Kralj imenuje in odstavlja bana z ukazom, ki ga soppodpiše novo imenovani ban. Pred prevzemom dolžnosti priseže ban zvestobo kralju ter spoštovanje zakonitosti.

Cl. 9. Do uveljavljenja banovinskega zakona o kazenski odgovornosti bana se bodo uporabljali predpisi o ministrski odgovornosti s to razliko, da bana namesto narodne skupščine obtožuje sabor, sodi pa mu posebno banovinsko sodišče, ki ga tvorijo trije svetniki Stola sedmorice oddelek A in trije sodniki upravnega sodišča v Zagrebu pod predsedstvom predsednika Stola sedmorice oddelek A. Omenjene člane in potrebne namestnike volijo dotične korporacije vsako leto.

Za škodo, ki jo povzroči ban državi v nezakonitim izvrševanju službe, je odgovorna banovina, ban pa banovini.

Cl. 10. — 1. Ban rešuje končno vse zadeve svoje pristojnosti in so proti njegovim aktom dopuščena pravna sredstva pod zakonitimi pogoji samo s prizivom na upravna in redna sodišča.

2. Vse odloke o službenih odnosih banovinskih uslužbencev izdaja ban. To velja tudi za uslužbence, ki dobivajo plačo iz državnega proračuna, pa izvršujejo posle iz pristojnosti banovine.

Sodniki kasacijskega sodišča, apelacijskega sodišča, upravnega sodišča, računskega sodišča in okrožnih sodišč, kakor tudi uradniki 1., 2. in 3. položajne

skupine se postavljajo in napredujejo s kraljevim ukazom.

3. Celokupna policijska služba je na vsem področju banovine podrejena banu.

Cl. 11. — 1. Upravne spore v zadevah iz pristojnosti banovine Hrvatske rešuje končno veljavno upravno sodišče v Zagrebu. Na upravno sodišče v Zagrebu preidejo v pogledu ustavnih zadev vse one kompetence Državnega sveta, ki so mu določene s posebnimi predpisi.

2. Predsednik ministrskega sveta, odnosno od njega pooblašteni organ more predložiti v zakonitem roku pritožbo na upravno sodišče v Zagrebu, če smatra, da so bili z aktom bana ali drugih oblasti banovine, ki so končno odločale v zadevi, prekršeni državni ali banovinski zakoni v škodo splošnih državnih interesov.

3. Računsko kontrolno izvršuje v vseh zadevah iz pristojnosti banovine Hrvatske samostojno in končno veljavno posebno računsko sodišče.

Cl. 12. Organizacija upravnega sodišča in ustroj računске kontrole se bosta predpisala s kraljevo uredbo, ki se bo predložila saboru v zakonitev saborov, čim se bo ta sestel.

Cl. 13. — 1. Za oceno ustavnosti zakonov in sporov o pristojnosti med državo in banovino Hrvatsko, je pristojno ustavno sodišče.

2. Ustroj in postopek sodišča se bosta predpisala s kraljevo uredbo.

Cl. 14. V zadevah, za katere je država pristojna z izdajanjem zakonov, more osrednja oblast dajati splošna navodila banovini o uporabi teh zakonov. V svrhu nadzorstva nad izvrševalnimi svet, da takoj izda potrebne predpise in podzame vse potrebne ukrepe za izvršitev te uredbe.

2. Odredbe za izvršitev te uredbe s katerimi se izpreminjajo in ukinjajo obstoječi zakoni, se bodo izdale s kraljevo uredbo.

3. V veljavi ostanejo vsi obstoječi predpisi, dokler se po pristojnem potu ne izpremene.

IBN SAUD IN TELEFON

Ibn Saud je hotel v svojo državo uvesti nekatere moderne pridobitve in vse življenje dvigniti na višjo kulturno stopnjo. Pri tem pa je večkrat napeljal na trdoživ odpor zastopnikov islama. To se je zlasti pokazalo takrat, ko je Ibn Saud dal napeljati po svoji državi prvo telefonsko progo. Pri otvoritvi so mohamedanski duhovniki odločno protestirali proti tej novotariji, češ, da je telefon "iznajdba nevernikov in hudica." Ibn Saud pa jim je odgovoril "Dobro, če je telefon hudičevo delo, se po njegovih žicah pač ne morejo prenašati svete besede korana." In tako je poslal enega izmed svečnikov na pošto, da od takrat naprej ni nobenega odpora proti telefonu.

NA OBISK V STARO DOMOVINO

ZOPET DOMA V LJUBLJANI.

(Piše Mrs. Josephine Erjavec, Joliet, Ill.)

Medtem časom ko ni bilo Kraljevih doma, smo šli večkrat obedovati kar h Klemenciču, ki je imel gostilno in restavracijo prav v bližini naše hiše, kar je bilo za nas zelo priročno. Ko smo bili tu pred 11 leti, je te prostoro lastoval g. Koščak ter imel fino kuhinjo, zato smo se tudi sedaj naselili v to bližino. Tukaj smo tudi vsaki dan našli g. Remsa, ki je s svojimi petimi tovariši obedoval. — Ker je bil tiste čase sprog moje sestrične ge. Francke Junc kot oficir na orožnih vajah, je Francka imela vedno čas za nas in nas marsikam spremljala. Tako nas je tisto popoldne po našem prihodu v Ljubljano, po našem 12 dnevem potovanju, spremljala v Štepanj vas. Tam sem želela videti kip v karmeličanski cerkvi, katerega je darovala karmeličankam naša jolietka rojakinja in članica podr. št. 20 Mrs. Clara Bučar, prej Mrs. Blaese. Kip je krasen in predstavlja sv. Terezijo v grobu. — Ustavili smo se tudi pri mladinskem domu v Štepanji vasi in si ogledali krasno veliko cerkev, ki bo posvečena sv. Tereziji. Ko smo jo videli je bila šele do polovice zgrajena. — Ustavimo se še pri sorodnici Milici Lebnovi in na domu Francke, nakar se po večerji podamo v kino, kjer so ravno predvajali angleško "The last Train from Madrid". V Ljubljani imajo več kino gledališč, med katerimi je baje najlepši in najboljši kino Union, kjer kažejo slike v francoščini, angleščini in tudi v hrvaškem jeziku. — Drugi dan se zgovorimo s Francko, da gremo na Rakovnik, kjer je božja pot Marije Pomočnice Kristjana. Treba je bilo vzeti tramvaj. Cerkev je krasna stavba, ki še ni toliko stara, saj so pred 11 leti, ko sem bila tam, šele zvonove blagoslovili in jih potegnili v zvonik. Notranjščina cerkve je silno krasna. Cerkev sama stoji na gričku, med drevesi, kar je še lepše videti. Popoldne smo si najele voznička, kateri nas je potegnili na Glince, rojstni kraj mojega očeta ter se obenem ustavila v gostilni "Miklav" in potem še pri svagru našega pok. župnika Rev. Plevnika pri gostilni Brezovar. Domov v Glince smo šli peš, kar nas je zelo utrudilo. Mimogrede smo se ustavili pri g. Kunavarju, ki ima krasno delavnico nagrobnih spomenikov pri pokopališču sv. Križa. Na Aleksandrov cesti smo se ustavili v kavarni Emona in si naročili prigrizek ter opazovali ljudstvo na promenadi.

tem zadaj pokopališče, kamor so prejšnje čase pokopavali umrle meščane ljubljanske. Sedaj so to pokopališče opustili. Na tem prostoru, kjer je bilo poprej pokopališče sv. Krištofa, bo stalo Baragovo semenišče, za katero se je tudi v Ameriki nabiralo prispevke. — Isti dan smo srečali tudi go. Baro Kramer iz San Francisco, Calif., ki se je ravno poslavljala iz domovine. Povedala je da odide s parnikom Normandie 24. avgusta skupno z Mrs. Prislard, Mrs. Novak in ostalimi, katere so prej odpotovale. — Bili smo skoro dva meseca v domovini, pa nam še vedno ni bila podana prilika, da bi bili obiskali ljubljanski grad, četudi smo ga imeli vsaki dan pred nosom, saj smo živeli v Streliški ulici, katere nasproti je Delavski dom, ki stoji skoro pod gradom. Bilo je krasno jutro, ko se zgovorimo z g. Schoenerjem in sestrično Francko, če hočeta iti z nami. Seveda sta bila takoj pri volji in tako se je začela tista dolga pot na grad. Vendar se mi ni videla tako dolga kakor pred leti. Mogoče da so ceste, oziroma pota premenili. Vzpenjali smo se višje in višje in končno dospeli vsi prepoteni na vrh, kjer smo se ustavili v mali gostilnici ter si naročili "ta močnega". Podamo se naprej in pridemo do oskrbnikovega stanovanja, kateremu damo nekaj dinarjev, ter se podamo po ozkih stopnicah prav do vrha. Bile so pa tako okroglo izpepljene, da sem menila, da se mi bo zavrtelo. Z vrha grada je po prekrasnem pogled na vso Ljubljano in njeno pisano okolico. Od tukaj šele vidiš, koliko krasnih cerkva ima Ljubljana. Ko smo se vrnili nazaj po zavitih stopnicah, nam je oskrbnik povedal, da je on v tej službi že 50 let. Morali smo vpsati v knjigo svoja imena in ob tej priliki sem listala nekoliko po tej knjigi nazaj ter vidim, da so bile pred menoj zapisane ga. Rogel in hčerka Mayme ter Evelyn Fabijan, Mrs. Novak, Mrs. Hermiana Prislard; tako sem spoznala, da sem med zadnjimi. Ga. Rogel in hčerka sta bili na gradu že takoj prvi dan našega prihoda, ne glede na utrujenost od vožnje. Ljubljanski grad je za takrat, kadar je kak narodni praznik, ves električno razsvetljen in se kaj krasno vidi po Ljubljani in okolici. — V starih časih so tu zapirali jetnike, sedaj pa tukaj živi do 50 in več družin številnimi otroci. — Toliko za danes. Prihodnjic vas popeljem zopet na Dolenjsko.

Prireditve, ki so oglašane v "Am. Slovincu" so vedno upoševne.

POSLUŠAJTE vsako nedeljo prvo in najstarejšo jugoslovansko Radio uro od 9. do 10. ure popoldne na WGES postaji, 1360 kilocycles.

ROJAKI SLOVENC! Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lasnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike in vsah naselbinah države Illinois. Cene smerne, delo jamčeno, postrežba solidna. Se priporočam!

Joseph Slapničar SLOVENSKI KAMNOSEK 527 North Chicago Street, JOLIET, ILL. Telefon 2-4787

DENARNE POŠILJATVE

nakazujemo za Jugoslavijo, Italijo in vse dele sveta po dnevnem kursu. Prejemniki dobijo lenar na dom po pošti. Včera j so bile naše cene:

ZA DINARJE:	
Za \$ 2.30.....	100 Din
Za \$ 4.50.....	200 Din
Za \$ 6.60.....	300 Din
Za \$ 10.25.....	500 Din
Za \$ 20.00.....	1000 Din
Za \$ 39.00.....	2000 Din

ZA LIRE:	
Za \$ 6.30.....	100 lir
Za \$ 12.00.....	200 lir
Za \$ 29.00.....	500 lir
Za \$ 57.00.....	1000 lir

Vse pošiljate naslovite na:

JOHN JERICH
1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

ČISTIMO

ženske in moške klobuke.

WM. LEBEN
1904 W. Cermak Rd.
Chicago, Ill.
Canal 8682.

Po naročila pridemo na dom in izgotovljena prinesemo nazaj.

DR. J. E. URSICH

ZDRAVNIK IN KIRURG

1901 W. Cermak Road
CHICAGO, ILL.

Uradne ure: 1-3 popoldne in 7-8 zvečer izvzemši ob sredah.
Rezičnični telefon: La Grange 3966
Uradni telefon: Canal 4918
PO DNEVI NA RAZPOLAGO CELI DAN V URADU.

Tatenbah

ZGODOVINSKA POVEST

Spisal Dr. O. Ilanig

V vrtni hišici obsežnega poslopja je stal nekega večera koncem meseca novembra leta 1669 grof Tatenbah v domači obleki, okrašeni z zlatimi šivi, kakor so jo takrat nosili plemiči. Ravno kar se je vrnil s Pohorja, ko mu je prišel nasproti v črni plašč zaviti mož, njegov sluga Boltažar Ribl, držeč v rokah svetilko.

"No Boltažar, kaj se je zgodilo zadnji čas v moji hiši?"

"Vprašajte rajši, milostljivi gospod, kaj se ni zgodilo."

"Je kdo prišel, da mi čestita k imenovanju za vladnega svetnika?"

"Nobenega ni bilo."

"Kako to," reče grof nevoljen, "gospodje bržkone ne vedo upoštevati pomena cesarskega odlikovanja, ki sem ga prejel."

"Milostljivi gospod," pripomni sluga,

"mislím, da ima gospod grof malo prijateljev v Mariboru. Ravno sinoči sem bil v gostilni 'Pri Slonu', kjer je bil tudi sluga mestnega sodnika Blaž Puher. Imel ga je že v glavi, kajti dobri ljutomerčan mu je dišal; zato je bil tudi bolj zgovoren kakor navadno, saj v vinu je vedno resnica, so pravili že stari Rimljani. Ko je zagledal mene, se je porogljivo nasmejal, tlesnil z rokami in me zaničljivo gledal. Ko ga vprašam, kaj ima z menoj, mi reče prav hudobno: Jabolko ne pade daleč od drevesa. Ker nisem prvotno vedel, kam to meri, ga primem za rame, češ, naj se bolj določno izrazi. Nato pa se zakrohoče ter reče: Ti služiš pri tistem Tatenbahu, ha, ha, si ravno takšen, kakor je on. Kri se mi je razburkala pri teh besedah, vendar sem se še premagal, ker je bilo več ljudi, ki so bili očitno na Puherjevi strani."

"Kaj veš glede mojega gospoda," vprašam ves razburjen.

"Ha, tvoj gospod, veš, le zapomni si dobro, ta naj bi bil plemenitaš in cesarski svetnik! Naj rajši ne odira kmetov, pa seveda imeti mora denar, da more kupovati lepim gospem darila ter popivati s tistimi hrvaškimi bahači. To naj bi vedel cesar, že davno bi ga bil odstavil od službe; saj je tako ne izpolnjuje, je več na dopustu kakor v uradu."

"Kaj takega je rekel ta podlež, ali ga nisi udaril," se razsrdi grof Tatenbah.

"Saj sem ga hotel, v tem hipu pa je prišel gostilničar Matija Koenig, ki je spravil pijanega slugo v drugo sobo, jaz pa sem šel, ker me je preveč pekla jeza."

"Pa še več je govoril ta nesramnež, še nekaj o krivi prisegi je omenil."

"Dovolj," vzkipi grof ves jezen, "temu lopovu bom že pomagal do plačila. Ti pa ničvrednež, ne poslušaj govoric o svojem gospodu in ne zahajaj v take gostilne, če ne, te naženem iz službe."

"Ne delajte tega, premilostljivi gospod," odvrne Boltažar mirno, "boljše je, da slišite to od mene, svojega zvestega sluga, da vas imenujejo vaši sovražniki omahljivec in bojazljivega plemiča, kakor da bi vam to povedali tisti ljudje, ki se vam hlinijo ter dobrikajo."

"Boltažar," zakriči grof ves razkačen, pa se kmalu pomiri, "ti imaš prav, ti si mi kot zvest sluga dolžan, da mi vse poročáš, kaj se govori o meni v Mariboru ter drugod. Tvoja dolžnost pa je tudi, da me braniš, kjer mečejo nesramni obrekovalci kamenje na nas. Ti moraš povedati ljudem,

ki tako slabo mislijo ter govorijo o meni, kako dobro zapisani pri najbolj pobožnih v deželi, pri častitih očetih kapucinih, posebno pri o. Edmundu Kleinmond."

"Ravno prav," odvrne sluga z lokavim pogledom, "visokovredni gospod Kleinmond mi je tudi nekaj naročil, namreč, da naj vrnem vaš molitvenik, ki ste ga pozabili zadnjikrat na oltarju, ko ste bili po vaši bolezní v cerkvi."

Po teh besedah potegne Boltažar Ribl v rdeče usnje vezano knjižico izpod plašča ter jo položi v grofovo roko.

"O, smola," vzklikne ta prestrašen ter zardi v obrazu, "moja pustna knjižica."

"Z lepimi kiticami, ki pa imajo tako pobožno vsebino, da bi še najhujšega grešnika polila rdečica, če bi jih čital," reče Ribl ter se porogljivo nasmeje.

"Molči, predržež," se razjezi grof, "katera nesrečna zvezda me je zapeljala, da sem zamenjal to knjigo, v kateri sem zapisal res prav mastne stvari, z molitvenikom moje soproge. Če je oče Kleinmond pogledal v to knjigo ter spoznal mojo pisavo, sem prišel pri pobožnih očetih ob ves ugled, in če se zve to na pobožnem cesarskem dvoru na Dunaju, je nevarnost, da pridem ob naslov vladnega svetnika. O, ta nesrečna zamenjava, znorel bi človek, tako me to ježi."

"Dosedaj je za to še čas," reče mali sluga ter se previdno ozre okoli, ali ga kdo posluša, "dosedaj sem vam, milostljivi gospod, kakor se spodobi zvestemu slugi, točno vse povedal, kar je vam neprijetnega, imam pa tudi vesela poročila za vas. Rudolfi je prišel."

"Rudolfi, konjušnik grofice Zrinjske," vpraša hlastno grof Tatenbah.

"In je prinesel to za vas," poroča Boltažar ter potegne izpod plašča modro zapечатeno pismo.

Grof seže razburjeno po njem ter vzhičen reče:

"Od nje?"

"Od nje," ponovi sluga ter se nasmehe.

"In zakaj mi to še le sedaj izročiš," se razvname grof ter hitro odpre pismo.

"Ker sem hotel prihraniti najboljše na zadnje, po grenkih pilulah, ki sem jih moral vam, milostljivi gospod, najprej dati, je sladkor še enkrat tako sladek."

Grof prebere pismo, kolikor je to dopuščala svetilka, nato ga vzame in kakor da bi ne bil nihče pri njem, govori sam s seboj:

"Ona pride jutri v Račje, da nadaljuje z menoj razgovor, ki je bil tako neljubo prekinjen, ter mi sporoči važne novice. Torej jo bom zopet videl. Jutri pa je to žal nemogoče. Še danes moram odpotovati v Konjice, moji prijatelji Nadašdy in obojejni grof Frankopan me tam pričakuje-ta zaradi važnih pogovorov. Ne morem jih pustiti čakati."

"V tem slučaju pride vroča ljubezen navzkriž s hladno politiko," pripomni zviti sluga smehljaje se, "če hočete slednji posvetiti svoj dragocen čas, bo prva žalovala. Lepa gospa, ki je napravila vam na ljubo dolgo pot iz Karlovca, bo to smatrala, kolikor jo poznam, kot žalitev ter bo vam in gradu Račje za vedno obrnila hrbet."

(Dalje prih.)

ANEKDOTA

Filozof Schopenhauer, ki je bil velik prijatelj psov, je nekega dne na sprehodu srečal gospoda, ki je vodil s seboj malega jazbečarja. Filozof se je takoj začel pogovarjati z gospodom o psičku. Gospod je na vse pretege hvalil sposobnosti in razum svojega kučka. Dejal je: "Govoriti seveda ne zna, vendar še nikdar nisem videl tako razumne živali. Predstavite v a šim prijateljem 'Amer. Slovenca' in jim ga priporočite, da se nanj naroče!"

Predstavite v a šim prijateljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj naroče!

Columbia in Vocalion plošče

Ki jih ima v zalogi naša Knjigarna. Columbia in Victor plošče so po 75c. Vocalion plošče pa po 35c. Manj, kakor tri plošče ne pošiljamo po pošti, razven če naročnik plača poštino sam, ki pride 6c. od plošče. Od naročil vsaj treh plošč, pa plačamo poštino mi.

COLUMBIA PLOŠČE

- 25040—Hojer Valček, Pečlarska Polka, Hojer Trio.....\$0.75
- 25044—Coklarska Koračnica, Triglavski Valček, Hojer Trio..... .75
- 25059—Jaka na St. Clairu, Polka Clevelandski Koračnica, Hojer Trio..... .75
- 25060—Sieben Šrit — Za ples, Suster Polka, harmonika..... .75
- 25062—Ribenška polka, Pošter tanc, Hojer Trio..... .75
- 25063—Ančka pojed plesat, valček Treplan za ples, Hojer Trio..... .75
- 25072—Moj prijatelj, Stajerska, Hojer Trio..... .75
- 25074—Kje je moja Ljubica, Sokolska Koračnica, Hojer Trio..... .75
- 25083—Čez Savco v Vas hodiš, Sladki Spomini, Udovih Lausehe..... .75
- 25085—So Ptčice zbrane, Cingel Congel, Udovih Lausehe..... .75
- 25089—Kje je moj mili dom, Moja Ljubca je, A. Subelj, bar..... .75
- 25093—Poja Franca Polka, Potepuh valček, harmonika..... .75
- 25096—Trebna ni moje Ljubce plavšati — Ko ptčica ta mala Udovih Lausehe..... .75
- 25099—Zvedel sem nekaj novega, Micka, Udovih Lausehe..... .75
- 25104—Gozdič je že zelen, Po gorah je ivje, Udovih Lausehe..... .75
- 25105—Kak ribcam dobro gre, Ciganski otrok, Udovih Lausehe..... .75
- 25107—Ko dan se zaznava, Dobro jutro ljubca moja, Udovih Lausehe..... .75
- 25108—Od kje si dekle ti doma, Zgaga polka, Frank Lovšin, harmonika..... .75
- 25112—Narodne pesmi, Oh ura že bije, Udovih Lausehe..... .75
- 25115—Jest pa eno ljubco imam, Imam dekle v Tirolah, Udovih Lausehe..... .75
- 25117—Lunea je videla, Selsko veselje, Udovih Lausehe..... .75
- 25124—Moji tovariši so me napravili — V Smihelu jaz hišico imam, Udovih Lausehe..... .75
- 25126—Veterček po zraku gre, Kaj sem prisluzil, Udovih Lausehe..... .75
- 25127—Brez cvenka in soli, Predpustna, Adrija in Hojer trio..... .75
- 25129—Gozdni valček, Veseli Godec, polka, Hojer trio..... .75
- 25135—Večerni valček, Hopsasa polka, Hojer trio..... .75
- 25138—Ribenčan urban polka, Vesela Urška valček, Hojer trio..... .75
- 25139—Uspavanka, Kadar boš ti vandrati šu, Udovih Lausehe..... .75
- 25140—Plemiče je prala, Kaj mi nuca planina, Udovih Lausehe..... .75
- 25143—Krasna Karolina polka, Hišca pri cest stoji, Udovih Lausehe..... .75
- 25144—Pojmo veselo zdravičico, Hišca pri cest stoji, Udovih Lausehe..... .75
- 25149—Slovenska narodna koračnica — Kranjski valček, Slov. Kmečka godba..... .75
- 25152—Vesela polka, Franc valček, Slov. Kmečka godba..... .75
- 25153—Pozdrav Dolenjski, Pozdrav Gorenjski, Kvartet Jadran..... .75
- 25163—U davnih starih časih, En šuštar me je vprašoval, Udovih Lausehe..... .75
- 25169—Mornar, Ne bom se možila, Udovih Lausehe..... .75
- 25175—Spomin iz Ljubljane, Večerna polka, Harmonika orkester..... .75
- 25179—Men vse eno je, Ta marela, Udovih Lausehe..... .75
- 25183—Stajerska, Galop, Deichman orkester..... .75
- 25184—Ti marjanca polka, Daj daj srček nazaj, Deichman orkester..... .75
- 25185—Z veselím srcem voščim, Moj očka ima konjčica dva, Moški kvartet Presern..... .75

PLOŠČE POD TEM NASLOVOM SE NE DOBIJO VEČ.

- 25186—Sem hodu res zanjo, Micka ali hočeš ti moža, Moški kvartet Presern..... .75
- 25187—Oj kod bova vandrata, Kaj pa ti pobič, Moški kvartet Presern..... .75
- 25000—Ribiška korajža, Kranjski piknik, Danilova in Danilo, duet.....75c
- 25003—Naš maček je pa sam doma — Vaška Serenada, Danilova in Danilo, duet.....75c
- 25004—Kukavice, Upanje — Ga. A. Svigel in njen kvartet.....75c
- 25008—Sveta noč, Sveta Nebesa — F. Perdan & J. Perdan, duet.....75c
- 25013—Ob planinskem jezeru, Mlatiška polka, Kmečka banda.....75c
- 25021—Tiha noč, O Drevesce, Božično zvonjenje.....75c
- 25022—Kram, oj sem, verniki, O ti krasen božič, Božično zvonjenje.....75c
- 25084—Nočni Čuvaj, Pevec na note, Člani kvarteta Jadran.....75c
- 25091—Oj pastirčki, Božji Ljublenci — Vsi verni kristjani, Anton Subel bariton.....75c
- 25102—Morje Adrijansko, Pevsko društvo Zora, Ciciban, A. Subel bariton.....75c
- 25111—Dobro jutro hišni očka, Leži, leži ravno polje, Pevski zbor Domovina.....75c
- 25114—Dekleta v kmečki brivnici, Pridi sveti Martin, Pevec Adrija z spremljevanjem Bratov Dajčman.....75c
- 25116—Dobro srčno za kravo rdečo, Živela je ena deklica, Pevec Adrija z spremljevanjem Bratov Dajčman.....75c
- 25130—Velikonočna, 1. in drugi del, Slovenski duet.....75c
- 25131—Kdor hoče furman biti, Lovska. — A. Krnjev in F. Mohorič duet.....75c
- 25137—Tam kjer lunica, Škerjanček. — Vičar tenor.....75c
- 25157—Pod oknom, Prepevod. — A. Krnjev in G. Gostič, duet.....75c
- 25162—Ponočni pozdrav, Ančica. — L. Belle tenor.....75c
- 25173—Venček slovenskih narodnih pesmi. 1. in 2. del, peje društvo Domovina.....75c

VOCALION PLOŠČE

- Vocalion plošče so vse angleške. Med temi je mnogo zelo popularnih komadov, ki jih uporabljajo na avtomatičnih masinah po gostilnah itd. Vocalion plošče stanejo samo 35c. komad. Manj ko tri plošče po pošti ne pošiljamo.
- 15982—Bartenders dream, Beer Chasers polka, Bee Gee Tavern Band.....35c
- 15984—Hic polka, Night Cap, Bee Gee Tavern Band.....35c
- 15985—Beer Barrel polka, What will you have, Bee Gee Tavern Band.....35c
- 15986—On the house, Swinging the bottle, Bee Gee Tavern Band.....35c
- 15987—One too many, Broken pretzel polka, Bee Gee Tavern Band.....35c
- 4678—Penny Serenade, Rainbow valley. — Dick Jurgens and his orchestra.....35c
- 04690—When I Yoo Hoo in the Valley — Mountain Dew, Lulu Belle and Scotty.....35c
- 4832—Roller Skating on a rainbow, Quote and unquote. — Jan Garber and his orchestra.....35c
- 04781—Go to sleep my darling baby — Birmingham jail, The Dezurik Sisters.....35c
- 04809—Little Sir Echo, I just want you. — Gene Autry.....35c
- 04810—Paradise in the moonlight, When I first laid eyes on you, Gene Autry.....35c

Naročilom je pridjati vsakokrat potrebni znesek. Po C. O. D. (to je po poštne povzetju) plošč ne pošiljamo drugače, razven, če želi naročnik plačati poštne stroške za C.O.D. sam. Za najmanjšo pošiljatev po C.O.D. računa pošta 17c. Kdor želi to prihraniti naj pošlje potrebni znesek v čeku ali Money odru z naročilom in sicer na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road Chicago, Illinois

Pisano polje

J. M. Trnki

Milijoni let. Gre za nekaj pri razvoju, evoluciji, dasi se "C. G." izraza evolucija ogiblje, in govori le o razvoju, in gre za razvoj pri človeku. Baje je le teorija, domneva, pa "dokazov" kar mrgoli in jih baje še bo cele koše. Čudna teorija, ako bi bila — dokazana! Strokovnjaki imajo besedo, jaz in drugi, ki pišemo nekaj o tisti "preteklosti" človeštva smo le šušmarji celo tudi pri — dokazih, in celo pri — strokovnjakih je treba velike previdnosti.

Well, tisti "dokazi" pri vsi teoriji bi obsegali milijone let. "Dokazi" bi baje dokazovali, da je bil razvit nek skupni dedek, in od tega bi šle dve veji, ena do človeka, druga do opic, in opice in ljudje bi bili — bratrance, in nič bi ne pomagalo, ako komu kaj takega, tako opičje bratranstvo ni po volji in viha nad tem svoj nos. Ako je, pa je, in ako bi bilo, bi bilo, pravim tudi jaz. Ampak vsaj v moji buči zrojijo neke sitne muhe. Sledovi o ljudeh segajo in obsegajo baje le do bo, ko je že prišlo do — bratranstva, in ta doba baje obsega milijone let, in ni nobenih sledov o zopet milijonih let, ko je tlačil zemljo tisti skupni dedek. Šmentani milijoni in še bolj šmentani sledovi, ostanki vsaj kakih zob ali črepi, lobanj ali kake druge dedkove robe. Milijoni let, in vse je nekam izginilo, je brez sledu, in sledi iz drugih milijonov let je zopet le par kosti, in so milijoni let vse zafučkali. Hm? Jaz ostanem precej trdno pri mojih muhah, ker prav dobro poznam arhajično, paleozojično, mesozojično, ke-nozojično dobo, in pri zadnji poznajo tercijer (eozen, oligozen, miozen in pliozen. .) in tu še ni duha ne sluha vsaj o nobenem opičnem bratranču ali človeku, in šele v kvarterju, ki obsega drugo ledeno dobo, se prikažejo poleg mamuta, vodnega konja, jamnega medveda prvi sledovi. . in vrlo resni geologi, ki niso preiskovali le v kakih muzejih, in tam fiksali razne človeške ali "bratranske" kosmatine, pravijo in trdijo, da je od tedaj preteklo le do 12 tisoč let, in vsi milijoni let so le bolj v glavah takih "strokovnjakov," ki imajo pri milijonih vse druge muhe in strokovnjaško hudo prazne glave.

Vsaj meni se širijo prsa, ker smo še hudo mladeniški, ne pa

milijonsko stare starine, drugi pa kakor hočejo; ko bi pa bilo že milijonskih let, bi se pa jaz ne šel na strik besit.

Ali res mislite, da bi se Hitler zadovoljil z Gdanskom; neivni, če tako mislite. Fritz Kuhn je povedal te dni, da bi šlo celo pri Ameriki le za nek "Anšlus." Nemci sanjajo o svetovnem imperiju, in le tu je konec, ker ni ničesar drugega več. In tu je — Anglija. Nemčija more priti Angliji do živca le na točki Carigrada, in v zvezi z Rusijo. Seve bi pozneje tudi Rusijo absorbirala, požrla. Gre le za prehodno potezo. Carigrad je točka. Že mesece snubijo Angliji v Moskvi za oči Rusinje, pa je ta Rusinja v priložnosti Angležev zaljubljeno gledala v Adolfa, in Ribentrop je takoj poprkal v Moskvo, da pripelje rusko nevesto. Še Krivitzky je bil na pravem. Anglež snubi, Nemeč pa sklene trgovsko pogodbo, ko dobi vso ob bogate Rusinje, in takoj drugi dan sledi še prav političen pakt nenapadanja. To je za Anglijo strašna točka in za vse diplomate. Tu smo danes. Fikanje okoli Gdanskega je dim, da se drugi nameri zakrijejo. Točka je okoli Carigrada in svetovnega imperija. Bismarck je pokazal na to pot, Viljemu je roba spodletela, Hitler je na istem potu. Ampak na Balkanu so — Srbi. Z osjo Srbi ne bodo šli, in naj se na zunaj kaže še tako debelo — prijateljstvo. Vsaj Srbi bodo prišli za meč, in če se začne borba, se bo, kakor l. 1914, na Balkanu, ne pri Gdanku. Seve bi Srbi ali bodo Srbi podlegli, in Nemeč so Angliji na vratu. Tu se šale prčne svetovna borba, in Amerika bo potegnena v to borbo — hočeš, nočeš — za to poskrbi že Fritz Kuhn. Hitler je že v borbi.

Oglasi v Amerikanskem Slovincu imajo vedno uspeh.

Učbenik Angleškega jezika

Vsebuje SLOVNIČO in kratek SLOVAR. Zelo praktična knjiga. Zepne oblika.

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriki angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bil več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA: Trdovezan v platno — \$1.50 Broširan mehko — \$1.25

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 West Cermak Road, Chicago, Illinois

Učite se angleščine iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO - SLOVENSKEGA BERILA "ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena in stane samo: \$2.00

Naročila sprejema Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 W. Cermak Road, Chicago, Illinois

Tiskarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road, CHICAGO, ILLINOIS

Izdeluje vse vrste tiskovine, za društva, organizacije in posameznike, lično in poceni.

Poskusite in prepričajte se!